

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΣΜΟΙ....

Ένας πλούσιος Αμερικανός φιλοτέχνος, έπληξε κάποτε να έπι-
σκεψθῆ τὸν διάσημο ζωγράφο Ένγκο, στὸ ἀτέλει του. Ὁ ζωγράφος
τὸν ἐδέχθηκε προσηφιστάτα καὶ τοῦ ἔδειξε τίς διάφορες εἰκόνες
του. Ὁ Αμερικανὸς θαυμάσθηκε ἀπὸ τὴν μεγάλη τέχνη τῶν ἔργων
αὐτῶν, δὲν μποροῦσε νὰ ἔκφραση τὸν θαυμασμό του παρὰ μὲν...
διάφορα ἐπιφωνήματα ἐνθουσιασμοῦ. Στὸ τέλος, μὲ δάκρυα στὰ
μάτια, ἔπληξε νὰ συγχαρῆ τὸν μεγάλο καλλιτέχνη.

— Δὲ βαρύνεστε, τὸν δίσκοψε τότε ὁ Ένγκο. Αὐτὰ ποῦ εἶδατε δὲν
εἶνε τίποτε... Ἴδωτέ τι θὰ πῆ Τέχνη !..

Κι' ἀφηνόητος καταπλήκτο τὸν θαυμα-
σῆ του, διευθύνθηκε στὸ βῆθος τοῦ ἀτέλει,
ἐσχέρμασε ἀπὸ τὸν τοῖχο ἓνα παλιὸ βιολὶ, κι'
ἔρχισε νὰ παίξει... Δὲν ἔπαιξε ἄσχημα, εἶνε
ἢ ἀληθεῖα... Ἀλλ' ἡ δεξιότηχια του στὸ
βιολὶ, οὔτε μποροῦσε νὰν νὰ παραβληθῆ μὲ
τὴν τέχνη του ὡς ζωγράφου.

Κι' ὁμοίως, ὁ Ένγκο ἀπέδιδε πολὺ περι-
οπέστη σημασία στὸ μουσικὸν τὸν ταλέντο, τὸ
ὅποιο ἄσχημα εἶχε ἤδη λησμονηθῆ, παρὰ
στὸς ζωγραφικὸς του πίνακες, ποῦ, σήμε-
ρα, κοσμοῦν τὰ μεγαλύτερα μουσεῖα τοῦ κο-
σμοῦ !..

Ἡ μονομανία αὐτῆ τοῦ Ένγκο ἔχει μείνει
ἱστορικῆ. Κι' ὅταν θέλουμ, στὴ Γαλλία, νὰ
ποιήν γιὰ ἓνα μεγάλο καλλιτέχνη ἢ γιὰ ἓνα
μεγάλο πολιτικὸ, πᾶς, διπλά στὴν κορὴ τοῦ
ἰσχυροῦ, ἀνανατένεται ἐρασιτεχνικῶς καὶ σὲ
ἄλλο κλάδο τῆς τέχνης ἢ τῆς ἐπιστήμης, λένε
ποῦ εἶνε ἓνα «βιολὶ τοῦ Ένγκο» !.

Τὸ περίεργο ὅμως εἶνε ὅτι ἐλάχιστοι εἶνε
οἱ μεγάλοι ἄνδρες ποῦ δὲν εἶχαν ὁ κατένας
καὶ... τὸ βιολὶ του. ***

Τὸ «βιολὶ» τῆς διασημοῦ τραγουδοῦ Σάρ-
ρας Μπερνάρ ἦταν, ἢ γλυπτικῆ. Ἀπὸ μι-
κρὴ ἤτιχολεῖτο στὴν τέχνην αὐτὴν, καὶ ἔλαβε μέρος σὲ πολλὰ καλ-
λιτεχνικὰ ἐκθέσεις. Ἡ Σάρρα Μπερνάρ ἦταν πολὺ περήφανη γιὰ
τὴ γλυπτικὴ τῆς ἔργα. Πῶς περήφανη ἦταν γι' αὐτὰ, παρὰ γιὰ τίς
θεατρικὰς τῆς ἐπιτυχίας.

Ένας γάλλος δημοσιογράφος εἶχε πᾶει, πρὸ ἐτῶν, νὰ τὴν ἐπι-
σκεψθῆ, γιὰ νὰ τῆς πᾶρη ἀκριβῶς μιὰ συνέντευξήν σχετικὴ μὲ τὴν
διπλὴ τῆς ἀτὴν ὑπόστασις. Ἀς ἀκούσῃμε λοιπὸν τὸν ἴδιο, πᾶς
ἄρρηγεται τὰ τῆς ἐπισκέψεως του :

«Με εἰσιγγαγὸν σὲ σαλὸν τοῦ μεγάρου τῆς ποῦ τῆς χρησιμοποιεῖ
συγχρόνως καὶ γι' ἀτέλει. Ἦταν κατάρροτο
ἀπὸ βαρυσία ὑφασμάτια, ἀπὸ γουναρικά κι' ἀπὸ
χαλκία. Στους τοίχους κρεμόντουσαν διάφορες
μεγάλες εἰκόνες τῆς Σαρρας στὸς διάφορους
ροῦλους τῆς. Ἐτῶν σὲ τρεῖς ἔταξ ἔρθε εἰς βρι-
σκόντουσαν τοποθετημένα τρία ἔργα τῆς :
ἡ προτομὴ τοῦ συζύγου τῆς, τοῦ Ἑλλήνου Λα-
μπιά, ἡ προτομὴ μιᾶς μικρῆς ἀδερφῆς τῆς ποῦ
εἶχε πεθᾶνει, καὶ τέλος ἡ προτομὴ τοῦ Ροστᾶν.
Ἡ οἰκοδέσποινά με ὑπεδέχθη μ' ἓνα χαμο-
γελο. Ἦταν τυλιγμένη μέσα σὲ πυκνὰ πέπλα :

— Δὲν ἐργάζομαι μόνον ἐδῶ, μοῦ εἶπε. Θὰ
μ' ἐνοχλοῦσαν ὅλη τὴν ὄρα. Στὸ βῆθος τοῦ κή-
που, ἔχω ἓνα ἄλλο ἀτέλει, ὅπου μόνον ἐγὼ
πιταῖν. Ἐκεῖ, φορᾶ τὴν λευκὴν μου ἀπὸ ἄρα,
κι' ἀφοσιωνομαι στὴν ἔργασίᾶ μου.

— Ποῦ εἶνε τὸ πρῶτο σὲς ἔργο :

— Ένα γκρού, τὸ «Μετὰ τὴν Θυελλὰ». Πα-
ριστᾶνε μιὰ γρητῆ, ποῦ κρατεῖ στα γόνατά τῆς
τὸν γυῖό τῆς, ἓναν ψιρὰ ποῦ ἐντὶνίγηκε κίττα τῆς
διάρκεια κάποιος θυελλᾶς. Τὸ ἔργο μου αὐτὸ
τὸ ἐξέθεσα στὸ Σαλὸν τοῦ 1874, καὶ ἐβραβεύ-
θηκε !

— Ὅποτε ἀπὸ μικρὴ ἀισθανθήκατε κλίση
πρὸς τὴν γλυπτικὴν !..

— Ἀπὸ πολὺ μικρῆ... Πολὺ πρὶν ἀσχοληθᾶ
μὲ τὸ θεᾶτρο... !

— Καί, ἂν ἐπιτρέπετε !.. Τί τὰ κάνετε τὰ
ἔργα σας !.. Τὰ χαρίζετε ἢ τὰ πουλάτε !..

Ἡ Σάρρα χαμογέλασε πικαρισμένα :

Γρητῆ χωριότισσα

(Έργο τοῦ ποιητοῦ Ἀρωκοῦ)

Ἡ προτομὴ τοῦ Ροστᾶν, κειομένη ἀπὸ τῆ Σάρρα Μπερνάρ.

Τὸ βιολὶ τοῦ ζωγράφου Ένγκο. Ἡ Σάρρα Μπερνάρ
...γλύπτρια. Ψάρια ποῦ στοιχίζουμ... χίλια φράγκα
τὸ ἓνα. Ὁ Μουνέ Σουλλὺ ποζάρων γιὰ τὸν αὐτὸ
του ! Ὁ Πιέρ Λοτί... ζωγράφος ! Τὰ ποιήματα τοῦ
...Φαλλιέρου. Ὁ Κάιζερ...μουσουργὸς κλπ.

— Καὶ βέβαια τὰ πουλᾶ !.. Δὲν εἶμαι ἐρασι-
τέχνης, κύριε !.. Κάτι μικρὰ ψαράκια ποῦ εἶχα κάμει, τὰ
ἐπούλησα στὴν Ἀμερικὴ χίλια φράγκα τὸ ἓνα !..

Καὶ ἡ Σάρρα, ποῦ εἶχε κερδίσει ἑκατομμύρια στὸ θέα-
τρο, φαινόταν ἐξαιρετικὰ περήφανη γιὰ τὰ λίγα χιλί-
φραγκα ποῦ τῆς εἶχαν ἀποδώσει ἡ γλυπτικὴ τῆς !..

***

Ἡ Σάρρα Μπερνάρ δὲν ἦταν ἡ μόνη ἠθοποιὸς ποῦ ἰσχυροῖτο
μὲ τὴν γλυπτικὴ. Τὴν ἴδια μαρία εἶχε κι' ὁ συνάδελφός τῆς, ὁ
μέγας τραγουδοῦ Μουνέ Σουλλὺ. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πᾶς πρόκειται
περὶ... ἐπιδημίας ποῦ προσβάλλει εἰδικῶς τοὺς μεγάλους ἠθοποιούς.

Ὁ Μουνέ Σουλλὺ ἔκαμε πολλὰς προτομὰς τῆς μητέρας του ποῦ
ὑπεραγαποῦσε, τῶν γυνῶν του ποῦ εἶχαν πεθᾶνει σὲ πολὺ νεαρὰ
ἡλικία καὶ, κυρίως, τοῦ αὐτοῦ του !.. Ἡ πῶ
ἀγαπημένη του ἀσχολία ἦταν νὰ κἀθεταί
ἐμπρὸς στὸν καθρέφτη, καὶ νὰ ἀποτυπῶνῃ
στὸν πηλὸ τῆ φυσιογνωμία του στὸς δια-
φόρους τοῦ ρόλους.

Ἐκαμε ἔτσι προτομὰς
του ὡς Οιδίποδος, ὡς Ἀρετίνου καὶ ὡς
Μπερζεσᾶν ποῦ κρινόταν ἀπὸ τοὺς εἰδικούς
ὡς ἀληθινὰ ἀριστουργήματα...
***

Ὁ Θεόφιλος Γκοτιέ εἶχε ἀρχίσει τὸ στά-
διό του ὡς ζωγράφος. Κατόπιν ἐπεδόθη στὴ
λογοτεχνία καὶ στὴν ποίηση καὶ ἐδοξάσθη-
κε. Τὴν ζωγραφικὴν του ὅμως ποτὲ δὲν τὴν
ἄφησε. Τὰ τελευταία χρόνια τῆς ζωῆς του,
ποῦ τὰ πέρασε ἀρρωστος καὶ δυστυχισμένος,
ἀρκοῦσε νάντικρῆσι μιὰ παλέττα ζωγράφου
καὶ μερικά πινέλλα γιὰ νὰ ξεχάσῃ ὅλους τοὺς
καύλους του.

«Τότε—διηγεῖται ὁ γαμβρὸς του—σηκω-
νόταν καὶ τρεκλίζοντας ἐκθᾶνε ὡς τὴν πα-
λέττα βουτούσε τὰ πινέλλα στα χρώματα,
κι' ἀρχίσε νὰ ζωγραφίζῃ.

— Ἀχ, αὐτὸς ὁ Οὐγκώ, ἔλεγεν εὐθύμα,
αὐτὸς μὲ πῆρε στὸ λαϊμό του !.. Αὐτὸς μὲ
τράβηξε ἀπ' τὸν πραγματικὸ μου δρομὸ...
***

Πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διοργανώθηκε στὸ Πα-
ρίσι μιὰ ἐκθεσις ἔργων, ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς διαφόρων...
συγγραφέων.

Ἡ ἐκθεσις αὐτὴ εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία. Τόσα πολλὰ ἔργα ὑπε-
βλήθησαν, ὥστε συνεκροτήθη εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ποῦ ἀπέρριψε πολ-
λοὺς πίνακες. Ἔγινε δηλαδὴ κι' ἐδῶ ἓν μικρογραφία ὅτι γίνεται
στὸ ἐπίσημο «Σαλόν».

• Στὴν παράξενη αὐτὴ ἐκθεσις, ὁ Κουρτελὶν ἔστειλε ἓνα πορτραῖ-
το τοῦ πατέρου του. Ὁ ποιητῆς Καζᾶλ ἔστειλε μιὰ μεγάλῃ ἑλαιο-
γραφία παριστάνουσα τὸν Βερολίαν... μὲ τὸ νυχτικὸ του σκούφο. Ὁ
γλυπτικῆτος ποιητῆς Ἀρωκοῦ, ἐξέθεσε, μετὰξὺ
ἄλλων, καὶ μιὰ θαυμασία «γρητῆ χωριτικῆ» τῆς
γενετήρας του γήσου.

Ἡ Ζυτ, δύο μεγάλα π α σ τ ἔ λ, πολὺ πε-
τυχημένα, ποῦ τὸ ἓνα ἀπεικόνιζε τὴν κόρη τῆς
καὶ ἄλλο τὸ ἀγαπημένο τῆς σκυλάκι. Ὁ Πιέρ
Λοτί, ἔστειλε κι' αὐτὸς δύο μικρὰ ἀκουαρέλλες,
ποῦ παριστᾶναν μὲ θαμπὰ χρώματα διάφορα
τοπετα μὲ βουνὰ καὶ μ' ἀκρογιαλιές...
***

Δὲν πρέπει νὰ νομισθῆ ὅμως πᾶς μόνον οἱ
καλλιτέχναι καὶ οἱ συγγραφεῖς ἔχουν τὸ... «βιο-
λι» τους. Οἱ κ. κ. πολιτικοὶ δὲν πᾶνε πίσω !

Ὁ Λέων Μπουζουζῶ, π. χ. ἀφῆκε θαυμά-
σιες καρικατούρες συνυπουργῶν του, ποῦ τῆς ἐ-
ζωγράφιζε κατὰ τὴν ὄρα... τῶν Ὑπουργικῶν
Συμβουλίων ! Ὁ Βάλδεκ Ρουσσῶ ἐπίσης ἐζω-
γράφιζε θαυμάσια.

Ὁ τέως πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρα-
τίας Φαλλιέρος ἦταν... ποιητῆς. Ὅταν δὲν ἀλη-
σχολεῖτο μὲ τίς σοβαρὰς ἐπιθέσεις τοῦ κράτους
ἔκανε στίχους σὲ διαλεκτὸ γασκωνικῆ.

Ὁ Κάιζερ... αἰτὸς πᾶς τὸ εἶχε παρακάνει !
Ἀπηχολεῖτο μὲ τὴν μουσικὴν, μὲ τὴν ζωγραφικὴν,
μὲ τὸ θεᾶτρο καὶ μὲ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν συγχρό-
νως ! Ἐγνώρισε πολλὰς καλλιτεχνικὰς ἐπιτυ-
χίας, ἀλλὰ καὶ πολλὰς...ἀποτυχίας, ὅπως ἓνα
«μπαλέττο» ποῦ ἐπαρουσίασε πρὸ δεκαετίας πε-
ρίπου στὸ κοινὸ, τὸν «Σαρδανάπαλο» καὶ ποῦ...
σμεδὸν ἀποδοκιμάσθηκε !